

Thoms Saml. nr. 1302. 4to.

tilfødt. som her, en bød vid:

"upptegnet af gudeclæ og pr. ept?
manuscripto."

par er og allt hið sama sem her til enda
(á bl. 47 her).

817

Lok

Hefur upp
Lof í Læte,

það er
Stúttar Fræðsagner
um

þann vonda Klaugvætt
Lofa Laufeyarson
nefnelega

Um hans Vett og Uppruna, Gedslag
og Þrotter, Slægder og Svikareglur,
Dæðer og Vælof ic.

Samantefed ur fornum Fræðebokum og
utlagt í hversdags Íslensku, með stuttu
um Textans útskýringum,
til

Samanburðar við þessarar Aldar hætt og
aullum ásamt til lærðoms og viðværunar.

Ur Klaufubætti Cap. 10.

Oc hann mun veiddur verða
í þeirre snauru sem hann hefur
þer tilbuna og illgiarn-
lega uppegnda.

Prentað í Kaupmannahöfn.

Landsbrotur

3. 1. 18

THE
 OF THE
 IN THE
 OF THE
 OF THE

Incipit libellus Lofaboattur de Psev-
dopoliticismo, secundum Aucto-
res antiquitatis probatissimos, præ-
sertim Eddas & veterum Poëtarum
Carmina.

Prologus.

Gæði er god, vísa ofóft qvedín. Ímæ þad
maxtak og so stiliast um fræðsagner
þær sem greina þonda blute maunnum
til þarflegs Lærdoms og vid varanar (1).
Þeir sem Eddur lesa vita hvort vered hese
ur Loke Laufeyarson, og hve miklu von-
du hann kom af stad i Asgarde med sól-
U 2 skum

(1) Saugur af íðmennum fínnar og stræðar
i þelgam ritningum.

skum Politessum (2), og aullum þeim svifa
mylnum, sem hann hlaut þó alltíðisnt siarl-
fur ut at leika, þængat til at ecke dugde
leingur og hann þarð flæktur og sængenn
i sinum eigenlegum Beidebrellum, fect
hann so herselegar utfarer og kvalafulla
preisund, sem hann enn þá gister og gista
mun fyrst til Ragnareckurs. Nu af
þvi at hann var so ælitlegur, og flest ræd
hans so vel medtefen, at maurgum synest
gott um enn i dag, hafande þau so sem adra
Goda frett, þá mun ej óþarft, at ver ute
maalum hann Loka med naatturlegum yf-
erlit, og allar hans Statamaximur (3)
i þvi brofada mæle (4), sem nu er bruf-
anlegt, so at aullum þeim rett vilia siar
og

(2) Klostkapar reglur heita nu Politesser.

(3) Statmaximur kallast vissar Reglur sem
haldnar eru omootmælelegar, og bruf-
ast til siornar Lands og Lyda.

(4) Ysendska, sem þesse Þættur er skrifadr
i, er brofud edur meingud med alþektum
glosum og ordum framande Þioda.

og godvitrer helta, mege funngiorast hans
atbæse, til at fordast það, og stunda be-
tre Lifsreglur; Skal so greina fyrst um
upphaf hans og Iðrotter, og því næst
þmsar atferder, unð hann var tekenn, allt
epter því sem áður er ritad i fornu mæle.

Cap. I.

Um Vett og Upphaf Loka.

Um Foreldra Loka er ritad i Eddu;
Fader hans var Karl nokkur þurs-
legur (5) sa nefndest Garbaute, en Lau-
fey moder; hun het og Noal audru nas-
ne; og sosem Karl var sterkur, og stor-
kostlegur, þax var Ketling hans veik og
litel (6). Af so olifum þionum hafde Loke
U 3 miog

(5) Garbaute nefndest Jotun i Eddu, en Karl
i D. Tr. S. Sogu.

(6) I annarlegre meining og epter vorum
aldar hætte, mæ taka fyrer Foreldre
Stoder þær allar og aull þau meðal, sem
vander og slæger menn vara vid og komast
til metorda.

niog sundurleitar nátturur, gat hann bæði
vered farlmadur og Rona, en þó var hann
hellsdur blaudur enn hvatur i aullu edle.
Litell var hann vexte og nogu sielegur, en
duglaus i aullu því til mannskapar hlydde,
samt vannst honum margt með slægd og
svikum; hann var fullur með Prosject (7),
og allslags uppæislette og því kallast hann
i Lddu Glosbreytinn að hattum vitande
viel til allra hluta. Enn allt fyrir þessu
maatte Loke hverfe vitur heita nie diup-
sær, þott hann være fljotskarpur og næm-
ur

-
- (7) Prosject er eitt utlendiskt óstæst ord, sem
bolstafast project, og má heita Framvarp
á Norrænu, það er ein uppfunden og fyrir
Almenning eða höfðingia framsett mein-
ing, um nokkud nýskærlegt sem giorast
kynne, og synest gagnlegt vera, enn aðrer
skulu hafa ómal fyrir og vandann af því,
enn framvarpsens höfundur hlýtur all-
an ábatann, þó hinir fleu narráder og
hafa hvervetna eðle annað enn stada.

ur (8). Af því voru aull ráð hans taalsull og affarastlæm, en hann strax tilbueni med alinnur ráð, eins oheil og hin fyrre so ad þar fyrer syndest jafnan noclud at gengt verda. Loke var miög skotlegur i drogde, lettlyndur og marlugur, graðlyndur og glettenn, ottur og bafmaill, hædenn og hnysenn miög um hage manna. Mun þetta sannaz betur og skyrast af því sem epter kemur. Villum ver nu syrest geta þess er Loke kom i Aegard, enn það er tvillauft, at her æ Nordurlaundum, er afflada þeirrar Borgar er Eser bygdu (9) og at Odenn het Konungur med Asum vitur og raadugur og marlugur i allra kynia speke; er þess vidgæted i Saurlabætte, at snemma ríkes hans kom

U 4

Loke

(8) Her er giærd naudspæleg adgreining æ millum þess manns sem vitur er og hins er ad eins er skootskarpur; skedur það og skialdan ad vitur madur se skootskarpur eda skootskarpur madur vitur.

(9) Aegardur hinn nye var i Svipfod.

Loke til Aegards og gjordeð madur
 Konungs; Seger þar so fræt, at Loke være
 litell verti, skafenn og kyndugur þegar
 ær unga aldre enn þo hvørs daglega glæ-
 ur og kompanlegur vid hvörn þann sem
 þia honum var og (10) leifen miog vid
 alla þa er til vildu verða; eðe var hann
 velþocladur af godum monnum, því hann
 spilste; þafnan fyrir þeim, og fór med opæge-
 legar söguþettur til Kongs og Hofdingia
 enn þotte flaldnast rett utbera; Alufund-
 siufur var hann mot allum þeim er unnu
 fer eitthvad til þrooff, og voru ordsæler,
 vegna þess þa drap hann ad veitslu nock-
 urre mann (11) þann er Simaseingur
 het, fyrir einga adra tilgiord enn þa at
 hann þeyrde alla bord sitiendur losa hann
 fyrir sina goda þionustu; þo var það miklu
 verra verk er hann sveik af life Balldur
 hinn Goda af því at hann gat hvorki sied
 ne

(10) Leikfallur og smæglettenn.

(11) Seger gjorde þa veitslu mot allum,
 voru þar þo allsær marger.

ne vitad frægd hans. Var hann og nu þess orsök ofan í kaupd, at Baldur varð eige grættinn ur helju og komst eðle heim aftur ur Niflheimi (12) til síns Gaud-
ulands. Loke var bæde framhlyppinn og hlutsamur, so at sialdan kom það mál upp at hann være þar eðle vidridenn, stof-
nade hann æsum þrætt í olufu med ræd-
um sínum, og iafnan var hann vestur Landsmönnum (13) enn vid alla miuf-
ur æ manne, buenn til at giera stiel hægg-
revif, hvor sem beidde, og lofæde iafnan ællu faugtu enn hieft þo og iarnan (14),

U 5

enda

(12) Hel dotter Loka tilte í Niflheimi yfer
daudum mönnum.

(13) Loke var ohollastur og mest skadlegur
sinum medborgurum, nefnlega æsum og
þeirra nægraunnum audrum þegnum
Kongs.

(14) Þarsprett eru þessir Refar miklu skæðare
enn aðrir ider meðan at þeir spnag velvil-
luger og þeirra vöndsta liggur ei svo open
sprett

endal þegar uppfom flærd hans og brýgð-
 mælge, eslegar noctur haustaverf, þær
 tofu Esfer hann og hotudu pinslum, nema
 hann bætte siðalfur, og þitte einhver ur-
 tæde, vord honum og aldregi rædaðfortur,
 þó hvortle vøre hann heilrædur nie god-
 rædur sem sagt var. Loke geef ær haund
 Odne Kongi og var honum kær miög
 framan af, því að hann var hentugur til
 allra handa Þrosjekta sem ær þeim þang-
 um geyfudu með æsum (15). Af þessum
 upptækum vord Loke mikils metenn í
 æsgarde og var haldenn í ród landsens
 höfðingia, þott einganvegen sie það stili-
 ande í godre meiningu, því at í stældu
 kallað

sýrer hoort mánnæ dugum og ævortur il-
 skunnar seftri sýrer enn langgu síðar þær
 verled siðlfi er glegmt eða sýrust þfer.

(15) Hvað margt og mykled æser ásamt Ronge
 hælsum aðháusðag, þær um er at lesa í
 Eddu og hefst um þessra florsemdar og
 byggingar í upphæf ríkesins með sið sýrer
 partenn af Døluspæ.

falla; hann Rögvere afa; Glæda frum-
gvede og vömm allra guda og manna.

Cap. II.

Um Þrotter, Brögð og kyn breyt-
ingar Loka.

Gæðslag og dagfar Loka var nokkud um-
rædt. Nu luta her að myklu fleire
hluter og siet í lage hans Þrotter, hverjar
meira siaz í þreittum og braugdum; enn í
saunnum. Vísendum eda lærdome, völd
Loka þat heillst fyrer at flyia, þegar er
hann merkte oröld, þaa at vinda utur med
audrum hætte; Gasnan völd hann hræð-
dur og í skaudulaus, ef at hætta nokkur
fom at haundum (16) enn annars lettud-
igur og hvarvis, villande giarnan vera
allt í aullu, þott einge hefde efne til;

U 6

Dræj

(16) Þetta er víst merke allra Lufunnar
Sona, sem falsker eru, enn þar hiaz dug-
lausar og grannhyggner.

Hæfent var hann ur mæta, þottest kunna
 skyn ær gullum (17) Scientiis, og allar
 Professiones (18) og handyrder taked
 geta frá fyrstu upptaukum, optlega fór
 hann í Smidju, og komst eptir annara
 manna þaukum edur ælite um það og það,
 en eignade sér síðan allt, og leynde því
 alla, hvadan honum komu byggende. Af
 þessum og þvílíkum ráufum var Loke vis
 og lærdur haldenn í allskonar Trædum;
 enda þott hann væke sig ær tíð og opt, og
 upplæmest hans oviturleikur og lærdoms-
 leysa, þar sá það ei alþýdan, þar hann
 lef strax ur, sem best hann kunne, og hitte
 þar

(17) Scientia kallast hvørs slags lærdomur
 hærlædra manna, sosem eru Landskioin
 og Laugvise, Rætturu spele, booflegar
 kunster &c.

(18) Profession kallast margvisleg Handverk,
 sosem, Smida, Aladavefara, Kaupmá-
 na, Garvara, Skraddara, Skomakara,
 Biskara, Þottamakara, Biearmanna, Pro-
 fectmakara &c.

þá upprá eitt og annað nýstárlegt, so at
 hitt skyldi eðke verða i minnt lagt (19)
 Hase þer heyrir hvorsu for, þá þeir Brok-
 ur cattust við. Loðe raupade so frekt af
 gripum sinum, at hann lagde við höfud
 sitt, þáð aungva slíka väre at fœa; enn er
 hann hafde tapað Bedmællenu og hauf-
 denu með at allsheriar Dome, þáð biarg-
 ade hann ser með undanþlaupum og ut-
 flugtum, þo at eðke slippe hann þammar-
 27 laust.

(19) Þ þessum og nærsfyrrerfarandi Capitula
 er under personu Loða utmællud söðdan
 ein færleg skeyna, i borgaralegum Sch-
 skap, sem er slæg enn þo veltar, ræðug
 enn þo illræð, dierf enn þo rang og dyg-
 darlaus, vilning og lagsæl, og luckuleg til
 alls þess sem villa kann og vergegner, legg-
 iande allt at jansnu gott og illt, ráttar-
 laus og otrugg, enn vest i allu umværdi-
 ande; verður so slattning mælsens su, at
 sannvitir menn eru aldrei iller; og iller
 menn eru ætíð heimsker eins þott þeir seu
 flæger og braugdotter.

laust. Honum þesur netgjaurd eignud
vered, til at flækja i menn Fugla og Fiska,
af því at hann reid fyrstur Ræfna, so at
fyrmenn Asa visu, og samt mað flæk
þad af Andvaraliðodum, at eitt sinn auð
ur hafde Roan led honum net sitt, til at
veida Övergenn i Geddu-life, og nam
hann maðfvaugiaurdena þar af. Su var
ein Þpróott Loka þo litt kæme þið at gag
ne, þad hann var fljotur at jeta, og (20)
Fænn i matarhattum, þo komst hann
varla i halsfan qvist vid Loga i Utgarde
þann tid nefnda list reyna skylde. Fram
vegis er honum þad til Þpróttar taled, at
hann var miked snar i snuningum, og fljot
ur at sæte, attu hann letta sko, sem hann
brufade til at hoppa med, eða hlaupa,
nær einhvørs stadar skylde bregða ser, og
so

(20) Loke kunne og so tilbua mat og bord
rette; mað ræða um hans kofamensta,
þat hann var i Gerð med Óðne og Sæne,
þæð þegar Rautenu var slætræð, og mað
reida skylde Öturu.

so snar var hann stundum, at hann syndez
 valla koma vid Jordena, enn þó gat Þor-
 teked hann hvenær sem hann vildi; hvar-
 þade henum hvorle líttleifur enn, nie þor-
 ner, þá tíð er Övergurenn naðe hönun,
 og rifade saman munnienn til at hindra
 slasur hans. Nu má af þessum Dæmum
 síð, hvilíkar Þrotter Loka eru i síðals-
 um fer, og hve mikels þær munu metnar
 vera af vitrum monnum; enn af prettum
 hans, og þeim framgange sem hann þar
 i hást hefur, er miklumeira at segia; Vil-
 ium ver nú fyrst þýra frá kynbreyting-
 um (21). Þaður þesum ver þar at drep-
 ed, at Loke hafi mig þneigst til gvenn-
 legs edles, ef at þá leid mætte ad orde-
 qveda, þar hann þyðdez ogso þynslausar
 þepnur, og tók stundum at sig blaudra.

Þýra

(21) Þýrer kynbreytingar at þad ad skiliast
 at Loke gat þmislega breytt kynferde sínu
 til margra Þýra til kallþns og þvenn-
 þns ic.

Dýra Natturu (22). Þyrst hafde hann, sem alfunnugt er, qvennmanns fas; i mautgum greinum, var litell og linur, smáfelldur, og flulfulgur i mautrome, og þetta mætti af Þrymsqvidu, baudst Loke til og var fiorenn, at vera þerna Þors og hafa ambattar glørve (23) talsade hann fyrer brudena og mælte all þau ord er mæla þurste, af því at hann var flotur til svors en rausten veif og mio, mætte og Þor fyrer aungvan mun, sina kallmann lega rausti heyrast lauta i þad sinn.

Loke

(22) Her mætti og annarlega edur yferum flutta meining hafa, því sá giorst kona sem lifest qvennmanni i Edle, gede og at hæse, er letilhapur, vidseldenn, og heifull i gedslage, nettur og smæsnotur, meir enn epter kallmanns natturu.

(23) Þetta glørdest þann tid Loke hafde spurtt um Þrudhamar, og Þor fór at sækja hann buenn sem Freya, hvor losad hafdi Loke at gista; skyldi Þrymi Þessa Kongi, sem hamrinum hafdi floled.

Lofe tók optar uppá sig qvennbunad þó
sem þackar Kellingar (24) er gret þur-
rum tærum dauða Baldurs; hann brá
og á sig Konulife, þá hann veidde upp-
ur Frigg, hvað Balldre hinum Goða
mætte at bana verða. At Lofe hafi með
auðu Kona vered og bauru fadt, þá tíð
hann dvaldið i Underheimum (25) þá
hefur Odinn sialfur um hann vitnad: Nu
var honum ekké nog við mannlikan at vera,
nám hann og uppá sig ymsra qvifenda
life, til at koma fram sínum-margvís
legum Prosjectum og utrettingum (26)

so

(24) Þá nefnest i Eddu Sigur edur Tröll-
kona.

(25) Lofe var 8 ár i underheimum, má
segja eftir vörðum alldar skilninge; at sá
hæ með huldusólke sem launfalskur er, gen-
gur i dularpöku og bruggar þá sín við-
ræðe; soddann sálf og prettir eru rett
myrkra verk, og er sá ei liossens barn sem
þá fremur.

(26) Sá bregdur á sig ymsra kvifenda líte,
sem

sosem Gloarennar þar hann komst innum
 þrágated í þemmu Sreyju, og skal menenu
 af hálse henne sofande. Gluga völd hann
 þann tíð hann villde onytar gíora smíðes-
 gersemar Litra, bæði hefur hann fundenn
 verid í fífiar hámse og fugls, þar hann fór
 ferdena til Geirraudargarða; at hann
 eittsinn var í Selsmynd, þáð vottar Ulfur
 Uggason (27). Svad meira er, Lofe var
 stundum berqvífende, og hafde blaudra
 Dýra

sem breyter í síðum og lætum eftir þeim,
 hoppar sem Glo og bitur sárt þess æ miller;
 Blegur og sek her og hvor æ sem Gluga,
 og stingur menn ísland, synder í skom-
 mum sem Gistur í vatne, er flugande sem
 Fugl með piparatart, unggædes, og bruf-
 ara lætum, líptum og lettfinnudum com-
 plimentum ic. og er húsenn sem selur
 eftir hvörre þyng, og auðu því sem víð-
 ber.

(27) Það má kalla so, at sá verðe stynlaus
 dyr, og blautt kvífende, sem æ einhvörn
 heitt ómannlega, og ófallmaulega breyter,
 hvert æ móte stynseminne.

Dhra nátturu, sosem fyr og merar; er þess vidgetid í Eggedrectu, at nidur í under heimum vord hann so fullkomet náut (28) at hann miolskade sem adrar fyr, og um kapalstand hans vilsum ver ferilage ræda í nærstu flausu.

Cap. III.

Um Barneigner og Afkvæme Lofa.

Margt er saðhætt í því efne, og mega menn eðle samt esa vorar fratsagner. En þeim lærder eru í fornaldar saugum, vilsum ver til þeirrar uppsprettu sem ver þofum siælfer afaused. Þyrst þesur Lofe sem eigengistur madur baurt att í nátturlegu kallmanns edle (29) þar næst vitnar

(28) Þhö mun þu miolf þafa bered; so eru og glaser falskra mánná, þad verdur siæld, an heilnæmt sem þeir miolska audrum, og barnid sær opt nátturu þess sem þad sygur.

(29) Lofe att 2 börn við Signýu konu siune.

nær hann um siðlfan sig, at hann hase
 fram hia margar konur hast, þær sem
 gefnar voru; sosem (30) Oðs, Tyr's og
 Niardar, seger hann i Lokasennu, at
 kona Tyr's hase vid ser son fenged; En
 med því at eingar saugur geta herum (31)
 þar synez hann hase snarpur vered, og leg-
 ed upp þeim og fleirum vömmum til fræg-
 dar ser, enn gödum mönnum til ohrodurs.
 Sitt er víst at hann ætti þriðr skrimslar
 legar meinvættir vid Tröllskessu noðuttré
 sem svarade til nafnsens, og het Anguro
 bode

(30) Freya var Oðs, enn kona Tyr's er eige
 nefnd, so eg vite.

(31) Um þetta er hvoðge talad nema i Loka-
 sennu. Má segja sá eigne ser annara
 konur, sem gefur ut þeirra ræð, verð og
 lærdóm, fyrir sitt eigned, stætur so frá þeim
 þeirra velforþientu brose, og ver af því,
 enn ofræger þar i staden, og seger þar æt-
 ert kunna ne vita, þartil sannleikenn síst
 æ epter.

bode (32). Hun bio uppi fíaullum, í dýmmum helli, og var það illt vite þá nafn hennar heyrdest fyrst, og til hennar spurðist í Mannheima. Lofe var gjarn að allar skadlegar nyungar og softe strar að leggja lag sitt við Angurboda, þvert að mote villd Gudanna ekkert um hirdande hvað illt það leiddi eftir sig (33). Mikil være tilgefande að aldrei hefði það fiandaans afkvæme fæðst eða víðgang fenged í Godheimum, þvíat af þessari barneign Lofa,

(32) Þetta vonda flágd bódade mannum sorg og mæða, og var ekk líoffens barn fríðlíst eða frómlégt, heldur dældi það sían í lagrúndadan tilgæng.

(33) Í einni yferum færdri meining, sem að við æðigkomulag þessara tíða, má fyrir Angurboda stíla nokkud marggvislad færlégt Prosject, sem mikil meðhöld fær og fyrir hennar afkvæme þær uppafyndingar og Inurettingar, sem þar að eftir eru í verk settar og eðni þíod margfallda forðisfun gjöra fanna.

Loka, og aullum þeim voveiflegum víð-
burðum og ogíæfulegum innrettingum, sem
þar með fylgdu, þar er allshættar tyr-
ming og Ógíæfa kómen yfir land og lyde.
Þau þriú Ekrímfle hétu Senrer og Jor-
mungandur og Zel (34). Senrer var
ólmur vargur, og mesta mannæta, sem
ædde í kring, og reif í sig Alþýduna, so
at hofsfde til mestu audnar í bygðenne fyrr
enn hann varð siótradrur (35). Jormun-
gandur var ogurlega stor Drmur, sem
lað í hafenu umhverfes allt landid, at
upp og utiluðfte allt ætra fíðakyn, og tof
fæa Landgmaunnum allan veideskap, so
þaraf kom meste fusttur og hallære. Dott-
irin var eðfe senunum þétte; Zel fylgde
bræðrum sínum, og færde sorglega feigd
og skíæða drepsott yfir menn og fienad.
Nu þarf eðfe þessar meinvættir betur at
utmaala, aller sía hvorsu skadvænar þær
eru;

(34. 35) Gevrit kallast alment Sennis Ulfur
í Eodu, og Jormungandur Midgardar
ormur.

eru; En eg vil ræða nokkud um þann ættfætta burd er Loka segir. At hann hafi kona vered í annan svipenn og þann veg börn borid, það er áður ritad (36). Nu þó at ekki sei þau nafngreind, þá er nog um þau at segia, því aull voru þau modurinne lif, og oftinganarsaum, hitt er og hlægelegt at hugleida hvornen það margfötada fölsld var underfömid (37). Eittsinn kom einn stor Prosjectmakari til æsgarðs, það var þó meir í hann spunnid enn Drauped eitt; hann baufst til at hlada so vænan Griotgard þringum allan stadinn, at þar fyrir innan fylldu menn ohullter bua fyrir Traullum og villu.

dyr.

(36) Fyrir börn Loka hvor hann ætte bæde sosem kallmadur og kona mæ stilia hans gmeslega Fatus Ingenii eða verfaner þær hans Slægder hast hafa, af hvorium sum ar eru blaudlegar enn abrar nokkud hvatlegar.

(37) Sum framvaurp kunna þó at godu at verða, ef þau koma í vitra manna hendur.

Dyrum, med busnala sinn og adrar Eigner; á þeim tíma var eingin Torfæta meðal Jotungarða og Godheima, nema móðan Vring; lagde hana alldre um vetur, sem greina Vafþrúðnesmál, og mátti jafnan á sælu skipum yferum fara. Smidur þessi var Einvirke (38) hann reid grabhesti þeim nafndist Svadilfare og kvadst hann einga mannhálp hafa vilja, nema reidsfiota sinn til at flytia grioted á. Þrosjotted var stórt og Ásum þotte miled gagn i, ef framgengt yrde, þó var gardlagsmóðurenn heildur kaupdyr, því Sol og Tungl villde hann hafa, og þann besta kvænloft er beidd i Mikenu (39). Lofe kom sér inn i þessa vaxdagiaurd,

(38) Þyrir Grabhestinn; má miög vel stíla epter nafnsens utskyringu, þann afasa og æde, hvar með foddann menn frammu kvæma hugarens uppáflutningar, þængad til þeir einhvörn hnecker sat at lufunum.

(39) Það er ekki nýtt, at frammuvarpa smiðer

giærd, sem hann var vanur, og ölle því,
 at gestenum var heited kaupenu, flidu
 samt haufdingiar þad æ, at gardurenn ætte
 buenn at verda æ nærstu sumarmæalum,
 og virdtest þeim otrulegt at hann mynde
 því orlad fæ, enn gott være hvað affast-
 ad yrde kauplaust, og hægra sidar nid at
 bæta: Nu for smidurenn til og vard hon-
 um furdulega ægengt med heste sinum,
 at þæ þriar nætur voru til sumars, sæu
 Æser hann mynde buenn verda; Ecce hafde
 þor vidvered þann tid (48) Accorded
 var glort, nu var hann heimfominn, og
 lifade haunum storilla, þottust og aller
 Æser komner i mestu vandræde; þæ spyr
 Þor at, hvor at hesde fylgt raadum þess-
 um;

der vilia geip þasa sprer verk sin, þo minna
 sie enn storer griotvegger, því sprer toman
 flautahræring, sæ þeir opt og tidum ofur
 fiær.

(40) Accord er eitt utlendiskt ord, sem merker
 skilord, edur losse þæ sem einn giser audi-
 rum.

um; enn Hausdingiar særdust undann, bæru
 ust þaa. bound at Loka, þo hausdu þeir
 aller golldet Jarqvæde og þofte þad glöpska
 mest, at losa burru sol og tungle, og spilla
 so bæde himne og Gaurdu; enn þad heitord
 var bunded so sterlum eidum at 2Eser
 maattu aungvannvegen aagaanga, þar var
 Loke tekenn og til draups ætladur nema
 hann hitte nockurt þad raud, at smidurenn
 yrde þarsyrer af kaupenu. Loke vard
 skelladur, sem vonlegt var, losade hann
 þessu syrer at koma, og med þad var hann
 laus lauren; fvoilded epter for gardlags
 madurenn griot at sælia, þar tok Loke þad
 til bragds sem kunnugt er orded (41) at
 hann giorderst ætlæg mere, og hliop hneg
 giande fram ur skogar nese nockru, þar
 smid.

(41) Þesse Adferd Loka syner þad, at einn
 falskur madur sem ærulaus og odýgdugur
 er, kann at vinna þad til at tapa virðinga
 sine, og iafabel brufa þaa þrælslegustu hq,
 icke til þess at hann kome fram sinum æt
 setninge.

smidurenn leidde hest sín fram hía, en hann
fleit þegar aull baund af ser og rann epter
merenne, seck madurenn aldri teked hann
og hindradest so verked. At lidnum tima
fastade Loke tveggja moka fyle med atta
footum, þad let Odenn Kongur ala (42)
ser til Fararffioota og kallade Sleipner
var hann allra hesta fræstur, og footade
sig hvivetna, því hann hafde þad af mo-
durenne, og brulade Kongur hann i allar
þær dularfæret (43), og Politiska Leid-
singra er æ þeim Alldum tidfudug.

Cap. IV.

Uf fleitum athausnum hans.

Atur enn ver segium frá afdrisum Loka

B 2

Lauf.

(42) Fyrer Sleipner med so manngum foot-
um má taka selskap eða samband nokkra
underdana, sem brulast til rettingar og
málagreidsla bæde stær og nær.

(43) Sefem þær hann reid i Jotunheimna til
Brugnis, til Vafþruds is ic.

Laufeyarsonar, þar vilium ver í stuttu
 mále rita þinar merkelegustu athafner
 hans. Su var ein er hann híaalpade Þiassa
 Gorni til at stela þeim Óðgaens eplum (44)
 er Þsef al: fdu og haufdu af længlise:
 enn upptauken veru þau, at Loke gletteft
 eitt sinn við Þiassa vegfaranda, þar Óden
 Kongur hafde gefed haunum fodslyðe (45).
 Loke

(44) Jannarlegre meiningu mega þesse Eple
 þyða almenneleg næringar meðanl og at
 vinnu sem ein þíed lifer og blómgaft af.

(45) Ríotstýfðed má merkta braud, en bætte
 eða nokkra abatasama handtering, en þiaste
 launade illa gíofena, sæliande og so epter
 at naa þeirre helstu lífsbíaurg, sem Þsef
 haufdu; So glóra þeir, sem með utdrag-
 ande haundlan edur audrum Abata sauk-
 um, hremma til sin heillar þíoodar Nær-
 ing og lífsupphelldu, þinnande ei fór enn
 þvi helsta og besta er naad, þar fólíð at
 epter uttæmli og eýðist. Loke gíauvret ser
 einga Samvístu af þvi at binda heimung-
 legu sambánd við Þiassa til sítrár haund-
 Jannar

Lofe þeckte þá ekki Jotunenn þvíat hann var í sínum arnarbelge, og hremmde ofan í fetelinn, tók hann heildrútt gífurlega til, og flaug upp með urasler og booga. Lofe sá þar yfir ofssionum og slo með þvorunne til Þiassa, lódde hun í fírtinu, enda voru þá og fastar hendur Loka við þvoru skapted og flaug aurnenn afstáð með allsaman, en fœr so lægt at sætur Loka drogust um braun og skoga: Lofe reyndist mieg og þoler illa qvølena, æper hann hætt og biður Þiassa sem audmiuflegast at sleppa sér, hann qvæðst aldrei giora munde nema Lofe svæte sér það, at koma so Jdunne utum Møgard, at hun hefde með sér Lífseple Gudanna; Lofe heiter nu þessu með svar-
daugum, og leynde því bæðe Kong og haufd-
ingia; Einnhvørn dag kemur hann at maile við Jdunne, og læst hafa funded uti

B 3

Þogi,

lunar enn til sordiaurfunar sínum eigen landsmaunnum, svitjande þar hia sínn Kong og Lænardrottina, hans eign og þegnum eyðande.

flogi, þann Apalldur er bære so godan
 frykt, at hann fvedst eingan slíkan sed hosa,
 hann (46) forsíkrar hana þaingat til at
 hun tekur Eple sín, og ætlar at bera þau
 saman við nysunden eple Loka; Nu
 ganga þau utaf Borgenne; en þar var
 þar fyrir Þiassé Gotun, og nam Idunne
 burt med sér; Esér feingu brætt ellefoott
 og uppdrættar, var komed í óvænt efne,
 og grasast þeir fast epter um hvær Idun-
 nar, so at þad spurdest seinast til, at Loke
 hefde leidd hana ut um Asgard, ganga
 þar Esér at haunum vögðarlaust, og villdu
 þegar begna Drottensvifin, en hann bad
 at margalund fyrir sig, og losar allt at
 endurbæta. Þar seð Loke til launs Vals-
 ham Freyu, flaug hann unð hann kom í
 Þiassatun (47) og fann Idunne, og íasne-
 þiott

(46) Forsíkra og forsíkra er eitt brúkanlegt
 utlendískt ord, sem merker at yfertala einn,
 at hann óhulltur skule trúa og reida sig upp
 þar hvad hinn sagt edur losað hefur.

(47) Þessi bær Þiassa nefnest Þrymheimur
 bæði í Grímnismálinum og Eddu.

skíott fór hann burt með hana; Götunninn
 var eðle heima (48) en er hann kom af þjó,
 saknar hann konunnar, og veiter Loka
 þegar eftersaur, en naade haunum eðle fyrir
 enn við æsgrindur; veru þar þar fyrir
 Eser allir og unnu þeir ær Þiassa so at
 Loke slapp vel ur þessare klipu. Skaum-
 mu síðar kom Skade Þiassadotter til at
 heimta Gaudurbætur af æsum, var hun
 hnipen mæg, og hafde það i skilorde, at
 Eser skyldu gledia hana; so at hun hlær.
 Loke bændst til raunar og hafde framme
 margskonar nættari; en er eðle tiæde, töl
 hann það til bragds, at hann batt ær þeg-
 genu geit eina við kaup sín, togade
 B 4 hvort

(48) Allar Eddur segja at Þiassa hafi ær sív
 verid, þann tíð Loke kom; mar þar af
 rædda at hana þesur skip ætt, og af sæ-
 saurum biargrade haft, og groda; er það
 og eptertelsta verdt, at síosofu til síðlar
 var þursaleg íþott i fornestiu, það mar bæde
 síæ af nælægre grein, og andrum, einum
 Gynnsquidu.

hvert annad og sfræktu hært, þá let Loke fallast í fioltu Skada, og í því hó hann; so er mælt að upp frá því være hann o nýtur til barnsgetnadar (49) og þóste maun um þad lítell skade, þvíat allt ofmarget voru þá ordnet penningar sýner hans, fostur bourn og ættleidingar (50). Annad sinn var þad sem ver sýrt umgættum at Loke fór þynsneferd til Geirraudar garda, og var í fugls lífe, settist hann á hallarvegginn og (51) gæðdest inn um glugg ann.

(49) Þennan þósti hese eg eðe í audrum saugum fundid, og er þó lillegur, og mállegt var að Loke hese þetta sýrer sín Gætt ungalæte, sem því sídur somde einum þf ermanni, at þorparat stírrast nu vid, stíll stíripabraugd epter at hafa.

(50) Bourn og þóste Loka eru aller þeir sem epter hans tauktum og dænum bregta, so sem æss og ovitugs meistara.

(51) Heras mat frá þá nætturu Loka, at hann var so forvitenn, og spurull um hage annara manna: eru og talin nokkur dæme þar uppá í þessum saugubætte.

ann. Geirraundur Jotun var sielfunna-
ugur, hann sá át mannsaugu voru í hauf-
de fuglinum, og lét hann taka hann, því
at Loke varð fastur á fornum, er hann
villde uppfluga. Geirraundur kvadde
hann máls, en fuglenn þagde; þá var
hann í listu læstur og svelstur hálft missere,
en eptir það mælte hann og lofaðe þá
Jotninum at koma Þor so til Garða at
hann hefde eðle vopn sín með sér (52) það
endte Loke síðar, og gíflaðe Þor, sem
fús var til frægðarinnar, at fara vopna-
laus: Loke var í þeirre ferd, og foru
flípte þeirra Geirraundar sem frá seget í
Þors Dröpu. Loke var og með Þor
þá hann fór til Utgarða, og í fleirum
ferdum var hann með haunum, þótte Þor

B 5

hann

(52) Geirraundur var einn skádur vinnur ása
villde hann eyða þeim bestu og mestu manna-
num, er voru brótt og stórkur þeirra sand-
urlands; hófde Loke eðle í það, at forræta,
da þá og alla sína þjóð, en draga til þess
taum Geirraundar.

hann skemtinn og spaugsfullur. Loke var
 vid eingan af æsum so hræddur sem vid
 hann, samt gat hann eðe hállded set frat
 því at glettast vid Sif konu Þors (53).
 Hann aufundade það at hun hafde segra
 hær enn Signy kona sin og hvor aunur
 af æsinium, vegna þess flipppte hann eitt
 sinn hærred af Sif sofande; enn er Þor
 frette það, reiddeist hann alaflega, og
 sagdest skyldde molva i Loka hvert bein,
 utan hann bætte þetta spell aptur; Þar
 bestilte Loke Sifiarhadd i ælfheime
 med fleitum godgrípum, og utaf því komst
 hann i maulid vid þar brædur Brock og
 Fritra, sem aldur var ædreped; hlaut hann
 liela sæmd i þeirra vidskiptum þo gat hann
 skrasad Brock uppe, þar hann villde hails-
 hauggva hann, med því hann sagde at
 Brockur ætte hausfuded og eðe hailsenn,
 og

(53) Eðe hlifdest Loke heildur vid at hada
 gudlega hlute, og giöra gys at þeim, hver
 nær sem hann þar med gat þignat land sinu.

og heilt Lofe, vid það lifinu (54). Enn eru þær tvær athafner Loka Laufeyarsonar sem mikid illt afblaut, og margra godra og gausugra manna sorg og daude; Nefnelega su fyrst, er hann stal af Freyju mene brisinga, og þefade það upp at hun þefde leget hia Dvergum, þat ut ut ærludust Ziadninga vig, og fleire oluckuleg tilfelle: Unnad var það at Lofe drap Otur under Andvara Soffe hann þrofade set af því verke sem audrum óhappast.

B 6

rifum,

(54) Klausu þesse gefar stórt dæme uppá vottar allbar hættalag, bæde i Rettars gærnge og audrum mælesnum, hvorneg Lofe og hans skosveinar kunna med ut flugtum, Lagastafium, og saulstun fluttningum, at hialpa set, en trubla adra. Eins það ad ranglæter hirdulauser menn læta slift under stýne af Formalitete edur rettse reglu gilda: Þromer menn og einfallder læta sig og tidt þfertala og bleckia med þess hættar ordabrellum, Skolum og vifclengium.

riðum, er hann gíðaðe, en af því spunnust
maurgættvig og hryggelegar utfarir æt-
gættra haufdingia; Þar um má lesa Sæf-
niðmál, og Volsunga saugu; So
haufum ver nokkud tint af Frægdarverkum
Loka; eru þau hvört andru svipad, og
áull lesa þau meistarann. Kom þad hauf-
um fyrst æ framfarir, at hann heilt ser
til haufdingianna, og var af þeim vel með-
tefinn; því þeim þokte gott að hafa hann í
flokkum sínum, en ef hann braut nokkud, þar
mætte hann skalsur bæta; Hitt huggleið-
du þeir ei, at hann var gudlaus, og hirtde-
eðle þar um þad sem gott var, edur al-
menninge nýtsamlegt, nær hann at einn gat
forned ær sinne fyrir bord; Seð hann so
umfíðer mikil metord, og er talenn einn
medur æsum (55) þo fyrir sakir léttsinnes
hans

(55) Hér af er auðsært at einn þfermadur
skal vera stíltur og síðlátur alvaurugessinn
og haufdinglegur í framfangaungu, svo at
í sase hans síæst bæde goodmænsta og rett-
læte,

hans og ohausdingligrat framgaungu hafde hann eingan embættis myndugleik, gegn iafnan litit með haunum og alþýða manna þlog heildur at hans drengia lartum, og þótte skemteleg, en at hun ottadest hann edur bestu reitan beig af hans skipunum.

Cap. V.

Um síðustu verk og afdrif Loka!

Þá gefast ill road, segir gamallt mál-
tæke; so fer það og syrer Loka, eins
og aull hans flökende voru af illum rootum,
runnen, so færdu þau og illan arvort, ecke
at eins laundum og lydum, og aullum þeim
er vid hann skiptu, edur af hans dreggum
urdu at drekka, heildur og lifa siaksum
haunum til endalyftar. Euennt var það
er Esfer haufdu vest af (56). Hyske það

B 7

er

læte, munu þær hans undergesner hafa bæde
beig af haunum, heidra hann og elsta, og
aullum hans bodum og banni hlydner vera.

(56) Hvað syrer hyske Loka og affpreinge
þyðast mege, er áður sagt.

er Loke let epter sig, og hitt annad er hann
red af daugum Valldur hinn Goda;
hafde hann ausundad so miog segurd hans
og Frægd, viturleik og vinfællver, at hann
eirde aungvu fyrr enn hann hafde hann i
heliu. Nu af því Loke visse, at aller þeir
Valldur saau og funnu nafn hans unntu
haunum hugastum, þá sett hann til blind-
an mann (57) at senda banasteyte Valldri;
hafa síðann vonder menn numid það af Loka
at eggja til heimska menn og fram hleyppna,
stundum med losta, stundum ovitande skada
at gjöra godum maunnum. Það er og
undarlegt, at einu varmenne tekst greidar
Sivirke sinu fram at koma, en maurgum
godum maunnum og vitrum, sem tala at
áptra því. Saga Valldurs sýner öf-
hild liosasta dæme. Aller æser laugdust at-
eltt ráð til at glaura hann ofeigan, og
toku til þess eida af aullum hlutum i naatt.

ur

(57) Eæ nefndist Gædur og var hann einn
af Axlum, en visse sate hvad hann giæurde.

urunnar Nífe; enn skalitle Loke glaurdi med dailitlum (58) hrislu. kviste aull þau raid at eingu; So for og þar Æser villdu heimta Valldur ur heliu og fengu alla hluti til at því at standa, þar gat einn hann Loke þessu motstaudu veitt. Nusum Æser urdu þess vifer at Loke var raadbane Valldurs, ogso hins, at hann einn hefde neitad því ad grata Valldur ur heliu, þar hugdu þeir bratt til hefnda; Loke fette þad, og flyr þegar ut ur Asgarde, hafdest hann vid i fylsnum um heid. Litlu sidar softu æser heimboð til Gimis Sor niotsfonar og var þar gridastadur mikell, Loke kom þaingad og drap frammeistaudu mann þann ardur er um ritad, sidan svo virde hann goden aull, og fann sitt hvorium til

(58) Þad vidarkyn het Mistilteinn og haufdu Æser ei skipt ser af þessare hrislu, enn þad sem er litelforlegt er ogso adgiattande, nær skort er i huse, því opt verður mikell eldur af listum neista.

til laste og lyta (59) syndi hann í því guðs
 leyfi sitt og illkvittne. Eftir þetta flýði
 Loke til Frangangurs, og bygði sér ferð
 dyradan skála þar uppi á hallinu; þamt
 þadan var forð mikill við fiardarbotninn,
 og rann út á niður til sjóar, Óden gekk í
 Glidsticall, og sá þadan hvar Loke
 var niðurlömninn, gjafirdu þar Væser ferð
 sína til Frangangurs; Loke sat í skála-
 dyrum og hafði kyndtann elld fyrir sér.
 Hann ætlaði sér í forsið, en hugsaði
 hværnen Væser mundi geta veidt sig, þótt
 hann á þræði, og af sinne gaumlu bragð
 da nátturu reid hann mökva í þar lífið er
 hann fyrir hafði sed á nete Róanar; enn
 er Væser voru mig so komner at husinu,
 laste

-
- (59) Það er áður þermt at Loke skirrdist
 ekki við at minna guðlega Virðing eður at
 alvarlegum siðgodum hlutum at þadast.
 Enn nu gjafirdist hann því þerare og diarfi-
 are með þessa sína eiturslega Nátturu, at
 hann hafði stuttan tíma, og vissi það at
 hann ætti þátt sí til góðs at gjafra.

Þaðade Loke þræðinum að esld, og hlíop
 í forsið, þrást hann þegar í laðlike: Þes
 er gengu í Ísland og sat Qvæser net
 solþvann að glodunum (60) þótest hann
 Ílía hvað var, þvíad þeir haufdu spurt
 at veitflu Gles, at kona hans ætte Þeids
 arfære, það er í mætte taka það allt, sem
 að vauðn edur sæ kemur, farmenn og sið
 ara. Þat glaurdu Þeser net epter solþv
 vanum, og því nærst draga þeir að auna,
 en Loke lagðest milli tveggja steina og dróst
 so neted yfer hann; Í audrum drætte var
 þunglega steinad, so allt kom í hvað laust
 var að botninum; dugde þat eðfe það fyrtra
 raðid at smiuga meðal smásteina, og
 eingi var annar kostur til enn at hlaupa
 yfer þinulinn: Í þridia sinn fylgde Þor
 siðalsur netinu og vóð epter aune midre;
 Loke vogade eðfe at leita til Dýins edur
 leg.

(60) Qvæser var allra vitrastur af Ásum,
 og síðan hlutu þeir innenn stæðlega andar,
 gíft er fengu nokkud af lifamaðs veðum
 hans.

leggiast ut á fiardinn, af því at hann var sío-bræddur, víst hann enn neyta lattleika síns; og stöðva yfer neted, en í því greip Þor hann, og voru honum nu allar heillir horsnar; Þeser bundu hann vægdarlausu og haufdu med ser uppi helli nokurn, syrer ofan fiardinn; tveir synet hans voru þar, vord annar at ulfi og reis í sundur brodur sinn; Þeser tofu garnir hans og bundu Loka med, efanat hvassa eggasteina, sneru haunum at bak aptur og hengdu naudrur uppi berged, so þar drypur eitur í andlit haunum. Í þessare kvalavísi bidur Loke til heimfenda, og tekur hann so málleg laun allar sinnar stærdar og odarda.

Glosseran þess er ritad hefur.

Nu haufum vér yfersæred med skiotu at varpe hid lieta lif Loka Laufeyarsonar, og kunna þar af vonder og goder margt nýtelegt at læra; þar má spegla sig í alldarhætt vorra daga, og synest oss so,

so, þott undarlegt sje (61) at ed mikla ár
Platonis se nu um líðed og ásatíðer apt-
urkomnar; Eða hvort munu nokkud okunnug
er menn trúa því, at epter nær 2000 ára
tíma, seu sífer. menn i Christnum síð, sem
lífdú þæt i heidnum dome? Siate þer nu
eðke hvar Loke er enn at ferle, og allthýsle
hans, jæt otal Loka læresveinar og spór-
gaungumenn? Eg segir eðke það se hans
vondur ande aptur ánn höldgetenn; Nog
er það at hans illskufull ómenška, hans
flærdarfullur óviturleikur, og skrumfullt
lærdómsleysi bryníad með síonhverfelegum
Karlmanns fátum, fátískum flókendum
og laungetnum Statemarium, gíauter
mikil býsn og ógner i augum allra blindra,
og

(61) Plato spekingur reiknæðe þetta ár,
meðan allar fastar sígurnur edur solernar
hlýpe dýrabellíð umkring, og síðan allt þíð
gamlu aptur uppflæme; telst þetta ár edur
alldur maug 100 vor ár inne at hallða,
og nokkrer þafa taled þari 26000 fíolar
ár.

og vantruadra veraðdar heimþingia; sosem
 gíaura maurillde, snællis, og hræfar ell-
 dur í augum nattblindra manna, þeirra
 sem eru við slíkar myrkraglædingar auld-
 unges ovanir. En hugged yður þar við,
 góðer menn! at vorar tíðir eiga og so einn
 vitran Kong og godgiarnan, einn Valldur,
 einn Þor, einn Kvæser og margu dugand-
 is Hausðingia, hverir hafa vísdom, dygd
 og atgíaurve, skiled við heidinglega forn-
 estiu þeirra manna (62) sem epter dauð-
 ann voru at gudum gíaurder. Ottist þer
 ekki lævissi Loka þess er at lokum fær ætíð
 illar útfarir, þott hans alldar ande stofne
 yður í margan hærfa, og hafa bæði gud
 og goda menn at athlautre, setiande uppá
 spil faudutlandsens velferd, hafande ley-
 nelegu

(62) Það er at segja, marger miklar mennu
 finnast á vorum tíðum sem hafa so stórar
 gæfur og mannloste, sem hinar færra á-
 gíafu menn, en vantru þeirra og heiding-
 legar villur hafa þeir ekki.

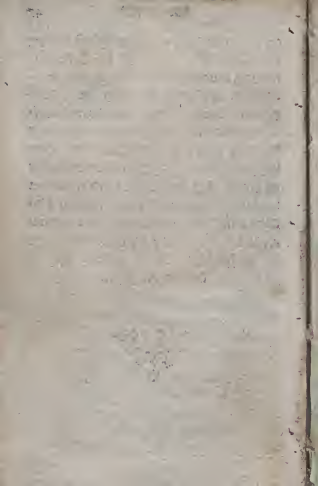
nelegan samgæng og vingaattu við þá er
 flæðast eru alþjóðar ovínar, sósam við
 Angurboda, Þjáffa og Geirrand,
 edur aðrar þær ovættir sem vilja yður í
 heliu fyrst uppdregna og aurvasa, þræl-
 lada og fómna at feotum fram; Hvor-
 ier þeim vilja þryðja under aur og saur
 sem góðer eru at meðal yðar og giarnan-
 sja yður hlífar og vopna lausa, og rænda-
 aullum yðar bestu maunnum; ottist eðle
 samt sem aður og aðgætted hvor afdrif
 hafde Loke, Gæder hinnar veiflu flægdar,
 og sionlausra vísenda þessara alldar;
 hann með þeim og aullum sínum yngre svein-
 um, og eptir breptendum, munu verðast
 í þeirre netflæliu sem sláfr þeir ridid
 hasa; þeir munu sundurrífast innbyrðis, og
 hvor með annars inniflum bundnir verða,
 so munu þeir flautradir og pindir streidast
 og vafrast í leidendafullum myrkvastof-
 um, alla tíð til Ragnarockuro þad er til
 hins síðasta alþingis, þá munu allar þess-
 ar forðum misfalsvirdtu veraldar vofur í
 lios.

líos leiddar, og skíafande birtast fyrir
 hinne bíaurtu fylking Muspellsóna
 hvorra oddvite frambruna mun med mik-
 lum eldsloga, brennande Saurdena, og
 völduglega sigtande þær illu vofur, send-
 ande þær nidur til myrkheima, í öskrande
 hver þann, er æ vellur vatne brennanda,
 og þar skulu þær aín enda vada þunga
 strauma þeirrar eyndarfúllu uppsprettu,
 þar Valdur hinn Gode med sínum fes-
 laugum mun rífa af hinne nýu Saurd, og
 allir godir menn munu byggja gullegr solar-
 herbergi, niótande þar himnefs hndes og
 fagnadar um alldur og æve. Nu fyrst
 heidinglar hafa allir þetta kennt og fullan
 trúnað álagt, sem vottar bæde Volvur-
 spá og Vafþrúdnismál, edur áunnur
 fori fræde þar megu vær Chrístinir menn,
 er haufum miklu ædra og breimara líos af
 Helgum Ritningum hugtraustir og glæder
 bida gods umskiptes, og alls þess sigurs,
 frelses og fullsælu sem oss lofad er fyrir og
 síðar, af þeim, er gefa vill, og gefa kann,

og gefa mun, nær vera skal og best gegnet;
 hugleidid þessor ord med D! þer Lokasvei-
 nar, og laated yður eigi lengur villa með-
 an tímin er; læred að þessia talarðis-
 yðar meistara og illan alldarhætt hverf-
 ullar heimsfælu, veridsíðan ídrande íllrar
 breytne, gudi truit og tilbidjande, Kon-
 unginum hollir og hlýðnir, en þacksamir
 og þakfir yðar ættiaurdu. Lited ei meir að
 liugstroðar vonir og hverful vindastýr ver-
 aldlegtar Inðu, heldur komed þer traustre-
 trugades sion að það fagra forsiar-auga
 er fyllelega vill, að yður og öð-
 aullum vel gegne.

Vedur-vite

med Lag:

Hafur þarf ecke að hura um meir,
 Honum bættust grallarar tveir ic.

I.

Aðrepu gaf mér Atle kall
 Annad að byrja lioda spíall
 Med þrosverðugum þrodre, sem
 Hann kallar Íslands Tripodem;
 Öðygdiðnat fyrst utskjört sær,
 Illa síðan hvað þarte þær,
 að Yferbodurum allra vest;
 Því under-gefinna se það pest.

II.

Svo og berlega synir þær,
 Þeim somu funni að mælingar
 Mannðygga fiöld að meðdeilast
 Meir enn fólk ser í einum hást;
 Til eptirdæmis tekur þær
 Tígnustu laandsens sedur þrið;
 Et hann soleides utskjört sær,
 Að einginn þeim koma syni nær.

E.

III.

III.

Masni þott eingan nefni með,
 Mæsta flærlega sáum sed.
 Serhvors þeirra (eg yfe ei,)
 Ad vivum mælad Contrafrei,
 Í þofud-postum allir þeir
 Eru miög lífer; hefst þó tveir;
 Því annar sig i öllu þer
 Eptir þeim fyrsta ad hegda ser.

IV.

Ego líft finnst eðert edle i
 Uð elrangi mismunur se at því;
 Það sannast einum þessum at,
 Þæred hinn fyrste heita mæ
 Balldsmanna Rector vörta þer
 Þaned fær hann þat eptir ser;
 Í sáum setja ætu meir
 Enn þonum lífið; kunne þeir.

V.

Hann er flægur sem Hoggormur,
 Hann er sem dufa einfalldur,
 Reitvís Cato i Rausninni,
 Þat Socrates i líferni;

Þ stíorn lífur Aurelio,
Þ gudhræðslu Constantino,
Þu spyr hvar mune mafar hans?
Mitt er svar: fæst ei innanlands.

VI.

Hinn þridie síalsfur seget ofþ
Se edla fagurt dýgda þnoss;
Þridsamur eins og Þrode er,
Þæt mælastusse þeldur fer;
Hann er Skald lífur Homero;
Hann er Orator Cicero;
Hann þesut merkin þer til synt
Hans mun þvi uppe lofid þrynt.

VII.

Sannþede gamalt syniz mer
Sem best þeimfæra mege þer:
Ad hvors eins giorder þaalfverf se
Þyggz þo Xtle i draupunne
Upprelia mune alla hann
(Ei vil eg lasta hann goda mann)
Þppurzu eg þessu sem eru at far,
En upprelur þo ei fleire enn þe. ar.

VIII.

Ofur-reidur varð eg við hann
 Er eg sa hvornig besta mann
 Af ogíætne hafde undanfellt
 Og gleymiskunne í hendur selt;
 Því foddan gatpur syni; mer
 Sömu lofgjörðar verður er;
 So að hans Krægd og forþient hros
 Þeinge því betur komið í lios.

IX.

Lifandi Törnir lioda deatt
 Lifgid nú upp minn hörpusloatt;
 Vidrettid Tungu van-mættinn;
 Vekid skoaldskapar anda minn;
 Dryckid mig Qvasers æða unn
 Og fersku vatne af Mimis brunn;
 So einn Lofgjörðar sætan dans
 Sungid fœr eg um dygðer hans.

X.

Af Norðlendsku borinn blóði var,
 Í barndomi sínum uppol; þar
 Korn ungur snemma kom; hann til
 af kaupmans vefni að giera skil;

Dg Valfré Tungu um veturnar
 Þar voru þrængarinn sigldur var;
 Þar feð hann smæð og þekking fyrst
 af þeirre dýrmætu handels list.

XI.

Míð er opt mikils vífir til,
 Mals hætt þennan heim færa vil
 Med öllum rette uppa hann
 Er i fyrstunne naumast vann
 Höndlunar nema hotin vest
 Hvœra nu skilur öðra best
 Samt þenne eðle sínte um hrid,
 Sem hans ei komin være tid.

XII.

Med Dana Kaupmanne feð ser far,
 For so burt til Kaupinþasnar;
 Övann ser þar med æru lett
 Akademiskann bergor rett;
 Þessa hann her um þriu ær naut;
 Þar af vegfemd og æru hlaut,
 Ald lagde sig epter öllu i senn,
 Eg held þad glæte fæstir menn.

XIII.

Utsfarinn varð hann allra fyrst
 Í Atur-dyrkun og reifnings-list,
 Cammer solum og kaupmanskap,
 So kynne utfiat vinning og tap
 Af alud sig lagde allra mest
 Epter því sem hann vísse best
 Í framtíðinne sitt Fædurland
 Fenge víðrett í betra stand,

XIV.

Fæð því strax völd og vegsemd þer,
 Víð hvað hans stóru mannfoster
 Kunnir urðu og komu í lios
 Kræftig víð það hans mikla þros
 Af einni tröppu til annarar
 Veru og söma hafinn var
 Síðst þar til jöfur sette hann
 Sinna Inntekta Hofudsmann.

XV.

Þu seingid hafde þvilif völd,
 Þrotin var nær hin besta öld
 Ófar Fædurlands farsældar
 Fárlægana því plaagad var

Gramande handels oke af
 Desol hvad henum belna gaf?
 Ad arvinna fer einn æruftræns
 Med elfunne til síns Födurlands.

XVI.

Utan því reiste, ødling fann;
 Eymda tilstandid greina vann,
 Og ef því vilde leggja lid,
 Landid enn kynne rettast vid,
 So færra ára freste ar,
 Fullkomnum bloma skyldu nær;
 Fengu hans rað og raufnin gild
 Raðid því eptir sinne villd.

XVII.

Hann ætíð þá til hoosa ged,
 Híá jöfur audience fed;
 Fram sitt með diörfung flutte mál,
 Fulloruggur sem verkad síal;
 Til bevísingar sinne Sol
 Eiafsur óvilug færde Rof;
 Milding dædið ad mælsku hans
 Og mintið i nað vors Födurlands.

XVIII.

Let þofur hann með list og pragt
 Laungum tíða með sér á jagt,
 Hvar fjölda dyra og fugla skaut,
 Framadur mest í allri þraut;
 Í sínu Herberge sofa let
 Sænganna var ei miðum set;
 Hvar þeir nýtsamlegt náðu flest
 Í náðum að tala saman best.

XIX.

Sæðsmenn útvöldir voru fenn,
 Vefarar flæða og handverksmenn;
 So margslags hönum þóttu þar
 Þena til landsins upphefðar:
 Flíott komu Skipin stríð og ný
 Fiske og hvata-veidir í;
 Það allt innfært í þetta land
 Þá var undir eins sett í stand.

XX.

Fáarleg vitleysu flónska er
 Födurlandsens að ætla sér
 Fallinn vidretta fremdar-hag
 Er forðiarfa; ætíð sérhveru dag;

Utan gud villie aðstod líta,
 Og þeim lærda menn goda fat,
 Enn þafa ekkert í höfde sín
 Nema heimskleg prosjekt og Brennevin.

XXI.

Edur meina se ætíð nog
 Ef sinn rainglætis geta plog
 Annars dregid um afur þvert
 Þó epterstande haudrid bert;
 Su klausa æ þeim sannaz meir
 Sig munu fulla eta þeir,
 Samt þulu einga sadning fat:
 Góddan Straff rettvíst heita mat.

XXII.

Þessvegna þesur í þanka fest,
 Það munu landsens dauðleg þest,
 Ef þeir gud bidia aðdrei her
 Af alvöru, að koma í rað með sér,
 Hellst lærðra manna harmar skott,
 æ hinum með raupe grobba fort
 Andstygð og viðbið þesur her.
 Hvorsvegna? því hann lærður er.

XXIII.

Utvelia stundar alla þæ,
 Er vit og lærdom sinnur hia,
 Mest þo alitur manndygdet,
 Morg þessa dæme sinnum ver:
 Sie einn liflegur soma til,
 Eæ er ei vogar uppær spil,
 Velferd sinne med vondum heim
 Veitir þann, enn ei nidrar þeim.

XXIV.

A marit sinn trua og megin vift
 Morgum veralldar Syne list;
 ær medan gengur allt i vil
 Aldrei vilia guds þenkia til:
 En þæ motlætis merkia aðlast
 Møgla þeir strax og orvinglað;
 Besta titflugt og bot vid þæ
 Brennevins-flaskan verdur þæ.

XXV.

Utvortis þræsni og afynd bliug
 Jdrunan verkin synet driug
 Gudræfnis andagt gisurlig
 Grautfløflande aflogar sig,

Syntandi harma Synda bann,
Sem siggde Gud og naungann:
Ud vormu spore umsnuast,
Öllu bólbande ragna fast.

XXVL

Hefur ei traust nie hop at fer
Heimsins því einge sonur er,
At medan gengur margt i vil
Mest síns skapara þenker til;
At honum eingi merkja má,
Mottósten þott hann gjore hriat,
Þo vinflofkan stande vid hans hand,
Vid henne þá ei hrættir grand.

XXVII.

Rendur þott verda kunne hann
3 Componie sig teaptra kann
Bædi til ords og ædis vel,
Eingum birtir sitt hiartans þel;
Hatar gudræfnis hræsne þá,
Helltut ser blote og ragne frá;
Gordaz raup, sladur, saar, nýtt hool,
Gladur, kessa og hræfnis gool.

XXVIII.

Dpt losa sögru, en enda litt,
 Erlegu folke er valla titt:
 Ef manne jafnan aptur fer
 I öllu godu sem tíðka ber;
 I false og prettum framaz hægt
 Gladre, otrýgd og lasta gnægt,
 Gletunar leider getu þad,
 Godu fær ríste burt fastad.

XXIX.

Aldre því lesar edrum hann
 Er hvæfke vill nie hallða kann,
 Eðle grund honum aptur fer
 I öllu godu sem tíðka ber,
 Hans fer á rífted hæðande
 Af höfðings veru og Ráusninne,
 Gletunar veginn glögt kann sjar
 Gengur því aldre henum at.

XXX.

Ad blessan guds rík se honum hjar
 Hver einn lande vor sanna ma;
 Allt hvoð med höndlar eda fær,
 æverte þúsundfoldum nær.

Raðsmenskan þar i Reykjavík
 Rofum með vífar dæmin slík,
 So eg veit ei at sagdan þátt
 Um síðer hvað hun mun koma; þátt.

XXXI.]

Tærum þvi græt eg tærum æ,
 Eil eins þegar eg þyrad fæ,
 Hversu algætt og ællum þekkt
 Undergeft þetta hans Prosjekt
 Innrettinganna Zerrar her
 Hendlun Landsens nu taki að fer
 En seti þáð Ronge sialft i þant
 Soa hann þoa fram i veginn grant.

XXXII.

Innrettinganna astandid
 Eðle fær lengi halldiz vid,
 Vante utlærda verkamenn
 Eem vilja bæde og kunna i senn,
 Hepradiz slíka honum fæ
 Hann for og líka vel með þat,
 Þar fyrir bloomga; þar svo vel
 En þurfa samt laungtum minna enn Bel.

XXXIII.

Utlendan sínum ræna Rett
 Þessingar þrefur þrífir þiott
 Þogru þeim losa false af
 Þarlegan mörgum enda gaf;
 Uppi Himininn þropa af raun
 Hinna oborgud verka-laun;
 Ekil-maala ritin riufa frekt
 Þeifnaz mað næsta heidinglegt.

XXXIV.

Utlendum veiter ærin flod
 Allt eins og drottins þlyddu bod;
 Elfa hann so af alud þeir,
 Ald eingan burtreifa fýfir meir.
 Lidug þæ alltid lætur far
 Launin tilfettum dege ar,
 Ekilmaala við þæ heildur hann
 Og hugnaz i öllu því er kann.

XXXV.

Allt eins er hans i æru nafn
 Gslendiskum þíat i Kaupinhafn:
 Eg komst i Sumar yfir Þref
 Eins þeirra hvort eg lesed þef,

Seigiaz þeir hafa soft um fast
Sendt gots þeim mætte tvöfalldast
Um hans Lidveitslu innt er þar
Eptirfylgiande meiningar.

XXXVI.

Sundum ver Noa Noason
Noga þar cattum hicalpar von;
Vær boadum okkur veita lid,
Ög voru moalesne kippa i lid;
Þvi her felle tiden hagkvæm inn
Zesde einn landid Kongurinn;
Budlunge segia beiddum þæa
Boagenda stande voru fræa.

XXXVII.

Þo seingid hesdum þetta svar
Þar til fullkomin orsof var;
Övandabref um yckar neyd
Þru mer ordin hiartans leid,
Þo Compagniet hesde blydt
Zeinstlegu yckar qvabbe tidt;
Þda mun Regla einhver mer
I ohoose þott lifdu þer.

XXXVIII.

XXXVIII.

Hans Södur-mund og milde gíorn
 Med oss höndlar sem öfka-börn,
 Hann brukar eige söddan svör
 Syner oss löngtum betre fiör;
 Arnadar maður er hann vor
 Og hinn beste Procurator
 Mildinge Dana mildum hioa
 So missum ekkert hvað þursum föa.

XXXIX.

Pegar ver einhvörvs þursum við
 Þar er hioalprædis athvarfid;
 Hvað vel sig okkur hioalpa bar
 Höndlunar vísa Skilmóalar:
 Glestir þó vísse voru her
 Vesælingar bloafætaæfer
 Þolad gat ei ver þyldum stört
 Það deysde boofanoamid vort.

XL.

Síðst í Brefinu segir hann
 Sannlega einginn lasta fann
 Þó hlíðrad hefði því hioa ser,
 Það voru ei hans afferer

Þvi munde honum þífa best
 Það allþ vær börnen girntumz mest
 Þar hann alitur, þeckir, ser,
 Það okkur fyrer bestu er.

XL I.

Til nafns allt giore soddan ser
 Sumra einfalldra meining er;
 En Fodurlandsins elsku ma
 I hans Prosjectum hvorge sta;
 Þau syna ei annad enn hann se
 Dlardur Prosject-makare,
 Er hreckvise dypur hræsnis-keim
 Haminglan fyrtergese þeim.

XL II.

Þvi mun hann vordinn, þ'g eg spur
 Þakinn skulldum blá satakelur?
 Winsvelgiare þo eingi er
 Utarmaz kunne ei þar, fyrer:
 Hvar mun allt aúra oögrýnned
 Er honum gylfe skeinfia red?
 Soddan kostar ad setia i stand
 Sitt utflugada Fodurland!

XL III.

XLIII.

Hanu fer ad øllu hægt og seint,
 Hann þræder meðalvegin beint;
 Alvorugefnin einlæg hans
 Optlega margan rof í stans,
 Sig þeim ei lífan sýner tíð,
 Sem græta, liuga og raupa stítt,
 Hvað þó alsmörgum bygg eg se
 Híalpræðis bot við skóminne.

XLIV.

Virdtu hans Prosjekt vel sýrer þer
 Vilier þu eðle trua mer:
 Skarpleikans sinnur Gessood þar
 Fölginn í diupe vískunnar.
 D! þer fæi visu Þngis-menn!
 Er þer ei lærdoms Spegillenn?
 D! hvað Góðurlands elskan þer!
 D! hvað manndygden broosar þer!

XLV.

Nordlendsker mega minnaz hans
 Meir enn aðrer þer innan lands;
 Allvel tilfallet þó að þeir
 Þrygstu hans mynd í arnar-leit,

So hans vígtugu velgiorder
 Bæru jafnan í minne her
 Þorst hann er eptir flestra doom
 Fallegt jafat og áttar-bloom.

XLVI.

Þrestanna rettur Patron er,
 Þrífad faram þad ei sem ber;
 Elfar þar sem sitt eigið lif,
 Er þeirra forsvár, vernd, og hlíf.
 Hefur þad vífad heilst í ár
 Hvar til nú faram merkin flár,
 Hann veit þeir litenn hafa seim
 Hann víð alögum forðar þeim.

XLVII.

Her sýrer á hann verblaun víð,
 Þad verður sýr enn í Paradís.
 Hvað nidursæðe í Hafnar-fríð.
 Hann fær Blessaður uppíforíð.
 O! hvað ver mundum aumer síð
 Unægjufuller þar uppá!
 O! þess grátande ofkum ver
 Allar samhuga í lande þer.

XLVIII.

XLVIII.

Du eru hans Prosjeet fomen í kring,
 Komín er lífa umbreyting:
 Compagniet er komid frá,
 Kemur velgengnið öldin þá.
 Afskum kaupmanna komid er heim,
 Riarninn er eptir beste ur heim.
 Það val mun sæstum þíðia leidd;
 Það er meistara styckið eitt.

XLIX.

Siglingar þursum valla víð;
 Vinnur argiæðan hallærid.
 Meir enn ánægðer máttum ver
 Mumpa vorn fífl og gráða smier,
 Gatum fornvoru vérid án;
 Vat os ei hölt að taka lán;
 Meinte so ei ne mælte hann,
 Með oss længtum þátt höndla lann.

L.

Forsorga lætur landid vel,
 Laana þvi braud, gríon, ertur, miel.
 Hværed Hallærid hriade mest
 Hann endur-lifgar allra best

So sæl-lífs-eldin nu hefst ný,
 Norðlendsker mega best segja af því
 Mústfirðer þífa einnig mer
 Algættlega forðgæder.

LI.

Öll hans Prosjektin framgæng far,
 Godurlandid það sanna má.
 Ald her se kominn annar Zahr
 Er i Rússlande forðum var;
 Umskapade þess allan hæg
 Eins giorir þesse nu i dag;
 Endur-lifgare Íslands
 Eilífur skyldi titill hans.

LII.

Uppretta þonum algætt var
 Til odaudlegrar minningar
 Öfluga. Styttu innanlands
 Á hverre stæde VITA hans,
 Og þær nýu Innrettingar
 Uthoggva; lífa skyldu þar,
 Ald sérhver tegund þar sæiz ný
 Sinum hárdegis blooma i.

LIII.

LIII.

Esst skildi mynd hans einfa frid
 Urbuin til ad ganga i Strid
 A merkenu skilde midiu stat
 Mercurius og Fortunat
 I Skildenum aa einne Boof
 Oll hans Prosjeeta spran-kloof;
 Binde sorgylt og Boofstafet
 Best mundu aa svörtu broosa ser.

LIV.

Eitt vil hans greina æru-strif
 Adur enn þessu kvæde lyf:
 Fallegt af guda Gyrtisoon
 Gyrtir hans Intercession
 Ut Biskups-nid edalbornum her
 Budar-lofa dönsk ordin er;
 Originalinn eg heft sed
 Utköminn voru Skipe med.

LV.

Til sidst korona verfid vann,
 Digtugt Smids högg aalagde hann;
 Gaf oss broosverdan General
 Gofugmennid hann Zerra Pahl.

Alfunnug eru hans ordin her
 Upprigtugheit og vitsmuner,
 Hiartfiærit landsins heiti þeir
 Hendlunar-sedur bairdir tveir.

LVI.

Alldri fortædda einfaldan
 Edur i þrældom selia hann,
 því sataðkan selia er saðheyrd smaan
 3 framande Landa hildar þíam.
 þeir munu ei þasa þetta gert
 þad er ei heldur svata verðe
 Sataðkan aumka miklu meir
 Enn med hann soleidis hondre þeir.'

LVII.

Eklaust utvaled þar þesur þann
 Er þeðte ser vera lifastan,
 Og gede sinu genge næst
 So giptan stige hvað allra hæst
 því i eindrægne andans meir
 Urverkad geta bairdet þeir
 Hellsur enn noður hurad fær,
 Hvað sidar fregna munum vær.

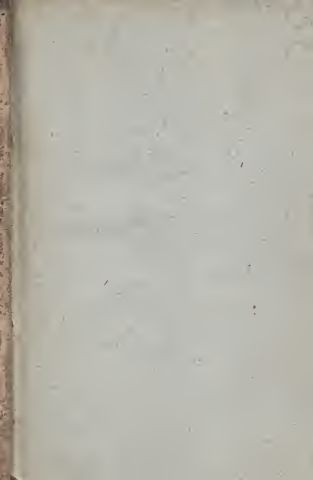
LVIII.

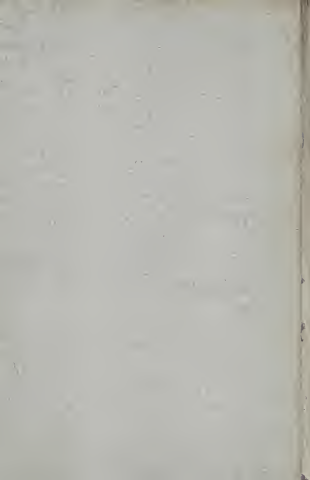

LVIII.

Hans veitte mættar höndin ríf
 Hönum allt vald í Reykjavík;
 Hönum var líka hentast þar,
 Hvor Innrettinga centrum var:
 Sona kemst allt um síðer heim,
 So að hann gete hrætt í þeim.
 Se þar hvort annars hægre hönd
 Grærande þar til slofnar önd!

Ven kunst en natuur all' re
pele na den ... in li.
vondt de hoon ... van
geest, welk ... u
Hoe men ... kos en e
... erde lij p
den het een ... te n
n onder d'
...
...
... vid
...
... s
... nk
... ank, z'n
... ink